

Bogácsi Ősz

A BOGÁCSI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

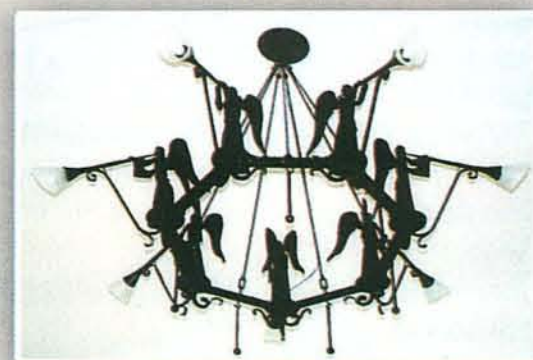
XVI. évfolyam 3. szám 2005.

Október elején az időseket köszöntöttük

Bogács Mancsi nénije Ihos Józseffel

Majda József kovács ajándéka a Bogácsi Madonnának

TARTALOMBÓL:

- Bővülő fürdő...
- 2005-ös kitüntetettek
- Iskolai hírek
- Nyári rendezvények
- Idősek napja
- Tájház
- „Ősszel érik babám...”
- Angyali kovács

Bővülő fürdő, bővülő lehetőségek!

A legrövidebben így lehetne jellemezni a Jurta-kert üdülési központ megvásárlását.

Úgy gondolom, hogy az utóbbi évek egyik legjelentősebb döntése volt az, amely lehetővé tette, hogy immár sajátunkként említhessük azt az impozáns épületegyüttest, amely a fürdőnk közvetlen szomszédságában, attól északra található.

Azon szerencsések, akik már jártak az üdülőben vagy látták a közel-múltban a helyszínen készített riportot megerősíthetik véleményemet, hogy egy olyan modern, többfunkciós komplexumot vásárolt az önkormányzat, amely hosszú időn keresztül fogja szolgálni a település fejlődését.

A döntéssel több lehetőséget is megteremtettünk magunknak a jövőre nézve:

- az egyik az, hogy a terület és a vízfelület növekedésével a jelenlegi strand befogadóképessége is jelentősen emelkedett,

- a másik szintén nem elhanyagolható szempont, hogy a megnövekedett területen a hazai- és eurós pályázati pénzek elnyeréséhez sikeresebben pályázhatunk, bővülnek a fejlesztési lehetőségeink,

- a harmadik érv a döntés alátámasztására, hogy a két egymás mellett működő, de részben azonos tevékenységet is folytató egység összehangoltabb irányítása egyrészt hatékonyságnövekedéssel kell hogy járjon másrészt a sokoldalúbb, esetleg csomagban kínált szolgáltatások iránti kereslet növekedése valószínűsíthető a közeljövőben.

Sorolhatnánk még föl sok egyéb tényezőt, de úgy vélem ezek a legfontosabbak.

Az ezek után következő döntéssorozatok fogják eldönteni azt, hogy az előbb vázolt legfontosabb célok közül melyiket milyen mértékben tudjuk megvalósítani.

Hallani a faluban olyan hangokat is, hogy a vásárlással a település teljes jövőbeni fejlődését feléljük, ugyanis a felvett hitelt vissza kell fizetni. Ezzel, mármint azzal, hogy a hitelt majd 20 év alatt vissza kell fizetni természetesen mi is számoltunk. Sőt azt reméljük, hogy az üdülő szervezettebb működtetésével a hitelt és kamatait is ki fogja termelni. Természetesen az elején kell egy kis idő, hogy a dolgot felpörgessük, mert úgy látjuk, hogy az utóbbi időben nem kapott elég reklámot az üdülő. Ezért is kértük a hitelt három éves törlesztési haladékkal.

A vásárlás kapcsán a település lehetőségei nemhogy romlanak, hanem éppen ellenkezőleg, javulni fognak. Hiszem, hogy a 2006. évre megfogalmazott koncepció és a februárban beterjesztendő költségvetés is erről fogja Önöket meggyőzni. Az egyéb, még ez évben megvalósult fejlesztésekről a téli számban tájékoztatom a Tisztelt Lakosokat.

Verhóczy Sándor
polgármester

Bogácsé lett a Jurta-kert

NYÁRI RENDEZVÉNYEK

Bogács éves programjai sorában a nyári rendezvények kiemelt fontossággal bírnak. A közművelődési feladaton kívül komoly idegenforgalmi jelentőségűek. A vendégek kulturált szórakoztatása hatással van közérzetükre, ezért gazdasági- és reklámértékkel bír.

A nyári rendezvényeket a Bükkaljai Borfesztivál és Nemzetközi Borverseny nyitotta meg, és az őszbe nyúló Szüreti Napok zárták le. A programok összeállításánál igyekeztünk figyelembe venni, hogy minél több korosztálynak biztosítsunk szórakozási lehetőséget.

Népművészeti együttesek közel 40 fellépése szórakoztatta a közönséget. Komolyzenei koncertek voltak a fürdőben, a Művelődési Házban és 13 alkalommal a templomban. Könnyűzenei együttesek mellett modern táncosok, hastáncosok, divatbemutató és humorista kötötte le az érdeklődők figyelmét. Természetesen az idén is elmaradhatatlanok voltak a pincebálok, és több év után ismét utcabált rendeztünk nagy sikerrel. A Fürdő Szépe Verseny tömegeket vonzott. A felvonulások, ma zsorett csoportok bemutatói, tűzijátékok mellett sportbemutatók is láthatóak voltak. A gyermekműsorok a kicsik figyelmét vonzották. A festmény, kaktusz és egészségmegőrző eszközök kiállítását sokan látogatták.

A Bogácsi Pávakör és Bogácsi Mazsorett Csoport szinte minden alkalommal fellépett és közvetítette községünk értékeit.

Legtöbb látogatót ebben az évben is a Fürdőfesztivál vonzott. Hagyományosan több ezer ember volt kíváncsi a fesztiválra.

Új programmal, a Bogácsi Egészség Napokkal gazdagodott a nyári rendezvénysorozat, és már az első alkalommal nagyon nagy sikert aratott. Szakmai szervezője Dr. Képes Ildikó Anna volt, aki anyagilag is szponzorálta a rendezvényt. Jó volt látni, hogy az emberek tömegesen hajlandók a vízben és a szárazföldön is egészségük érdekében együtt tornázni.

Mindenképpen meg kell említenünk a májusi szabadtéri főzőversenyt, süteménysütő versenyt és sikeres guinness rekord kísérletet. A rendezvényt immár harmadik alkalommal Csetneki László rendezte, az önkormányzat támogatásával. A már országosan is elismert rendezvény jelentős publicitást kapott, és a gasztronómia iránt érdeklődő szakemberek számon tartják.

Rendezvényeinkhez rendszeresen kínáljuk tájjellegű ételeinket, borainkat. Köszönet azoknak, akik azon dolgoznak, hogy bogácsi ételek, sütemények és borok országosan ismeretek legyenek.

Egész évben nagyon sokan dolgoztak azon, hogy a programok színvonala Bogács hírnevéhez méltó legyen. Köszönöm a Polgármesteri Hivatal, a Központi Konyha, a Thermálfürdő és az oktatási intézmények minden dolgozójának, hogy segítette munkámat és tevékenyen résztvettek a rendezvények lebonyolításában, a vállalkozóknak, akik szponzorálták a rendezvényeket, és mindazoknak, akik önzetlenül felajánlották segítségüket.

Közös összefogással Bogács egy gazdag nyári programsorozatot zárt le, melynek nagy része a hagyományokra épült, de egyre több új elemmel gazdagodott.

Vincze Ferenc
kulturális menedzser

Iskolai Hírek

Két hónapja már, hogy a bogácsi iskolába is becsengettek. Mezőkövesd és környékén eddig több mint 20 iskola volt, szeptemberre mindössze 10 maradt. Megszűnt a bükkzsérci alsó, és a cserépfalui felső tagozat. A mezőkövesdi iskolákat összevonták. A tiszai vonalon lévő kisiskolák Szentistvánhoz csatlakoztak, míg a nyárádi, vattai, sályi iskolák bükkábrányi központtal működnek tovább. Bogácson nemcsak megmaradt az iskola, hanem egy új intézményközpontjává vált. A jövő talán ennek a további bővítését hozhatja majd. Ebbe persze beleszólhatnak azok a szülők is, akik bogácsi gyereket nem a bogácsi iskolába írták be. Sajnos csaknem 20 gyerek utazik minden nap más településre Bogácsról, hogy az általános iskolai tananyagot máshol sajátítsa el.

A szeptemberi csengőszó most 187 gyereknek szólt Bogácson. Ez évben mindössze 22 tanár dolgozik az iskolában a korábbi 27 helyett. A munka viszont nem lett kevesebb. Örvendetes viszont, hogy a cserépfalui felső tagozat megszűnése után két bogácsi tanárnő iskolánkban folytatja munkáját. Mivel Tard és Cserépváralja a bogácsi központú Bükkalja Iskolához tartozik, elkerülhetetlen volt az, hogy néhány tanár átjárjon a szomszéd településekre. Ezzel csak nyertek a gyerekek, mert így minden órát szakos tanár tanít. Az átjáráshoz sikerült egy 5 éves Suzukit is vásárolni. A kocsival, ha szükséges, sportversenyekre, kulturális rendezvényekre is el tudjuk vinni a gyerekeket.

Októberben például a három hetedikes (Kis Gábor, Bálint Rita és Szeberin Patrik) mutatta meg a tardi iskolásoknak, hogy nincs foci-ban sem szégyenkezni valónk. Mindkét tardi meccsüket megnyerték. A hónap végén pedig a vegyes focicsapat két bogácsi tagja Ittes Boldizsár és Lénárt Levente öregbítette hírnevünket egy 2:1-re végződő mérkőzésen. Boldi rúgta mindkét gólt. A szép nyárutót, no meg az önkormányzat anyagi támogatását kihasználva az alsósok úszás-oktatáson vehettek részt délutánonként, aminek majd tavasszal lesz folytatása. Szépen szerepeltek a gyerekek az október 23-i ünnepségen is. Ezt a helyi tv-ben láthatták azok is, akik nem tudtak a központi ünnepségen részt venni. Október 26-án ingyenes bábelőadást és a Cairo együttes koncertjét nézhették meg a gyerekek.

Sok tehát a program, de legfontosabb munka nyilván a tanulás. Kicsit szokatlan volt, hogy a testnevelés, technika, ének és rajz órákat együtt tartanak meg két régen önálló osztálynak. Megszokták a gyerekek, sőt talán előnyükre is vált. Gondoljuk csak el, milyen lenne, ha csak 6 gyerek lenne egy testnevelés órán. Mert sajnos, ahogy az egész országban, Bogácson is csökken a gyermeklétszám. Nem is olyan régen még 250 gyerek járt az iskolába...

Viszonylag sokan járnak napközibe. Persze a sokéves tapasztalat azt mutatja, hogy ez a létszám idővel csökkenni fog. A szülők eleinte igényelték a tanszobát is, most csak 6-8 gyerek veszi rendszeresen igénybe. Ha a létszám nem változik, akkor ezt sajnos meg kell majd szüntetnünk, a gyerekeknek pedig napközis elhelyezést fogunk javasolni. A nyolcadikosok és szüleik nagy gondban vannak: eljött a pályaválasztás ideje. Akik becsületesen tanultak idáig, azoknak minden esélyük megvan, hogy bármely középiskolába felvegyék őket. Csak hát nem egyszerű a választás!

Előttünk még 140 tanítási nap áll ebben a tanévben. Hogy minden kezdet nehéz, azt igazolta az eltelt időszak is. A folytatás sem lesz könnyebb, de minden fáradozást megér, ha majd a nyári számban olvasóinknak arról tudok beszámolni, hogy a bogácsi központú Bükkalja Általános Iskola eredményes évet zárt. Hogy ehhez a munkához az önök támogatását is élvezzük, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ezt a rövid tájékoztatót is elolvasták.

Köszönöm:

Szabó László
iskolaigazgató

A BOGÁCSI LÖVÉSZKLUB ÚJABB SIKERE

A lövészverseny helyezettei és a klub elnöke

Október 16-án, vasárnap rendezte meg a B.A.Z. megyei Technikai és Tömegsportklubok Szövetsége a „Köz-társaság Kupa” megyei lövészversenyt a Miskolci Vasutas Sportlövő Egylet pályáján. A megye minden részéről érkeztek nagy múltú csapatok.

Az ifi lány pisztolyos versenyszámban Vincze Anna egyéni I. helyezést, a kispuska lövészetben egyéni II. helyezést ért el. A női pisztolyos versenyszámban Hegyi Anna egyéni III. helyezést ért el.

Gratulálok nekik és további sikereket kívánok a lövészklub minden tagjának.

Szajlai Sándor
Bogácsi Lövészklub Elnöke

Nosztalgiazás Bogácson

Immár hagyományként jött el a régi járművek nosztalgiazásának ideje ez év nyárutóján, Bogácson is. Egri lakosként erős a kötődésem szülőfalumhoz, melyhez sok-sok emlék, élmény fűz a veteránjárművekhez kapcsolódóan is. Ebből adódóan tudatosan törekedtem arra, hogy az ország több pontjáról érkező autósokkal-motorosokkal megismertessem e falu és környékének szépségét és nevezetességeit.

Az előző években is állomásként szerepelt Bogács, ahol a rendezvény versenyzőit, érdeklődőit, szervezőit és magát a falu vezetőségét is magával ragadta a csühhögő, csattogó benzincsodák szépsége, különleges antikvitása. Így volt ez most is, ahol az Önkormányzat által felállított piac-téri fogadósátor alatt friss pogácsával és üdítővel fogadtuk a nem mindennapi megjelenést nyújtó jókedvű embereket.

A nagy érdeklődést látva, már most ajánlatot kapott a Régi Járművek Egri Egyesülete a falu polgármesterétől egy nagyobb szabású állomás helyszínének biztosítására a jövő évi rendezvény során.

Farkas Laci

Egy veterán motor és tulajdonosa

Bogács kitüntetettjei – 2005. augusztus 20.

A Képviselő-testület által alkotott rendelet értelmében **Vigh Rudolf Díj** azoknak adományozható, akik a község kulturális életében hosszú időn keresztül áldozatos munkát végeztek. Ilyen személyeknek tekinthetők a **Pávakör alapító tagjai**, akik 1976 telén lelkes, kultúrát szerető és értő vezetők biztatására újra élesztették Bogácson a népi hagyományokat, megalakították a **Pávakört**. Tudtak a közönségüknek örömteli, oldott percekert szerezni, hiszen önmaguk is lelkesen, a község hagyományait tiszteletben tartva vettek részt a próbákon, a községi ünnepeken, dalos találkozókön.

A **Vigh Rudolf Díj** 2005. évi kitüntetettjei mindhárman a Termelőszövetkezet nyugdíjasai. Név szerint:

Majnár Ferencné Bogács, Pást u. 1 szám

Molnár Andrásné Bogács, Andornak u.

Nyeste Istvánné Bogács, Széchenyi u. 57. szám

2005 évben a Képviselő-testület **Alkotói díjban** részesítette **Dr. Képes Ildikó Annát**, községünk házi orvosát.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint Alkotói díj azon személyeknek adható, akik Bogács község kulturális életében, sportmozgalmában, egészségügyi-szociális ellátásában, a község felemelkedése érdekében kiemelkedő munkát végeztek.

Dr. Képes Ildikó Anna 1996 júniusától látja el a házi orvosi teendőket településünkön. Orvosi munkája mellett a közeletben is részt vett, 1998-ban képviselővé választotta a település lakossága. Jogszabályi változások miatt, csak egy cikluson át vehetett részt a testület munkájában. Fiatalos lendülettel látott hozzá és vitte végig a termálvíz gyógyvízzé minősítését. A feladat jobb ellátása érdekében 2001-ben fizioterápiás szakvizsgát tett. 2005. januártól az OEP támogatja a gyógyfürdőhöz kapcsolódó szolgáltatásokat, és már helyben lehet igénybe venni a fizioterápiás szakorvosi rendelést.

Igazán jól sikerült, több ezer fürdővendég figyelmét keltette fel a Bogácsi Egészségnapok programsorozat, ami szintén Dr. Képes Ildikó Anna házi orvosunk nevéhez fűződik.

Az alkotói elkötelezettség nyilvánult meg házi orvosunk gondolatvilágában a Bogácsi Madonna elhelyezésének, sorsának intézésére alakult kuratórium elnöki feladatainak felvállalásában is.

A Képviselő-testület 2005. évben **Bogács Községért Díjban** részesítette **Nyeste István** tanárt.

Nyeste István 1966-ban mint sorkatona vonult be a cserépfalui laktanyába. A katonaévek alatt aktívan vett részt Bogács község kulturális életében. Leszerelése után végleg itt maradt, itt alapított családot. Dolgozott a bogácsi tsz-ben, majd 1990-től napjainkig az Általános Iskola pedagógusa. Dolgozott igazgató-helyettesként, tanított történelmet, majd a napköziben segítette

a gyerekek munkáját. Koordinálta a természetjáró-, hon-és népi ismereti szakkör munkáját, 1996-ban részt vett a Tájház megteremtésében, azóta is figyelemmel kíséri, segíti a munkáját.

1980-tól folyamatosan részt vesz a település közeletében, volt tanács és VB-tag, majd települési képviselő, az Ügyrendi Bizottság elnöke, jelenleg alpolgármester. Nyeste István kompromisszumkészsége és konszenzuskereső nyugodt természete – személyiségének értékes jegyei – teszik alkalmassá a vezetésre és közeleti szereplésre.

Bogács Község Képviselő-testületének rendelete alapján **Díszpolgári Cím** adományozható annak a magyar vagy külföldi állampolgárnak, aki tevékenységével jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a település elismertsége hazai vagy nemzetközi viszonylatban fokozódjon.

2005 évben a Díszpolgári cím kitüntetettje:

Jánosdeák Mária, aki 1998-tól a szlovákiai Lipovnik, Hárskút polgármester asszonya. Bogács és Hárskút között a kapcsolatfelvétel először a futballcsapatok között történt meg, ami az évek során egyre szélesebb, szorosabb kapcsolattá alakult át. Ma már rendszeres a népdalcsoporthoz, a képviselő-testületek találkozása. A két település közötti együttműködési megállapodás aláírására 2001-ben került sor.

A polgármester asszony sokat tett azért, hogy a találkozások ne csak hivatalos, hanem igazi baráti kapcsolatok legyenek. A szlovákiai magyar közösségen belül széles körben fejtett ki propagandát annak érdekében, hogy Bogácsot népszerűsítse, hogy segítse a határon innen és túl élő magyarok kapcsolatát.

Az Önkormányzat „Díszpolgári Címet” adományoz **Jaroslav Ciszewskinek** a lengyelországi Ogradzieniec település volt polgármesterének.

A kapcsolatfelvétel 1993-ban kezdődött a Megyei Önkormányzat közreműködésével. A hivatalos kapcsolat Jaroslaw megnyerő, oldott hangulatot teremtő tevékenysége kapcsán gyorsan változott igazi, szélesedő baráti kapcsolattá. Az együttműködés eredménye lett az erőteljesen fejlődő lengyel turistaforgalom községünkben. Kölcsönösen több kulturális, sport és gyermekcsoport váltotta egymást. A bogácsiak, így ismerkedhettek meg Dél-Lengyelország néhány nevezettségével, mint pl. Krakkó városával, a világhírű Wieliczka sóbányával és a tragikus történelmi emlékeket hordozó emlékhellyel, Auschwitzel. Úgy értékelhető, hogy Jaroslaw Ciszewski tevékenysége „megalapozta” Ogradzieniec és Bogács kapcsolatának fejlődését, jó alapot teremtett a további együttműködésnek és a turizmus fejlődésének.

Az Önkormányzat „Díszpolgári Címet” adományoz **Stefan Preissignek**, aki Németországban a Stuttgart melletti Filderstadt településen él. Jugoszlávia északi, a volt Magyarország déli területén fekvő magyarok lakta Telecskén született. Ez a tény határozta meg kapcsolatát Magyarországgal és a Bogácson üdülővel rendelkező barátaival.

Az IBM számítógépes nagy nemzetközi vállalat Marketing osztálya bemutató részlegének felelős munkatársaként segítette Bogács számítástechnikai parkjának megalapozását, majd bővítését. 1993-ban az iskolának adományozott 5 db asztali számítógépre épült az iskolai számítástechnikai oktatás. Ezt követően szinte szisztematikusan kapott egyre fejlettebb számítástechnikai berendezéseket az iskola és a község. Kapcsolatára, egyéniségére az önzetlenség és a szerénység a jellemző, ezek a jellemvonások alapozzák meg Stefan Preissig és Bogács Község együttműködését.

Daragó Károly
önkormányzati képviselő

Fürdőfesztivál 2005.

Akik évek óta figyelemmel kísérik a bogácsi rendezvényeket, tudják, hogy a Fürdőfesztivál mára a legjelentősebb idegenforgalmi eseményünk egyikévé vált. Magyarországon augusztus 20-a körül vannak a legtöbben szabadságon, ezidőben utaznak - ha csak egy napra is - legtöbben kirándulni. A meleg nyári napokon a fürdővel, vízparttal megáldott helyeket szívesen keresik fel a hazai és a külföldi turisták egyaránt. Bogácson, s talán máshol is augusztus 20. szezonzáró dátumnak számít. Ezért nem mindegy, hogy milyen programot szervezünk a településünkre látogató vendégeknek. A Fürdőfesztivál az idén is változatos programokból állt. A szervezők igyekeztek a községben élő és az itt üdülő embereknek kellemes kikapcsolódást biztosítani. A háromnapos ünnep alatt a nagy tömeget mozgósító programok kerültek előtérbe; az „Y”-ban megtartott koncert és utcabál, a tűzijáték, a Fürdő Szépe Verseny. Ezek mellett lehetőség volt a testi-és lelki feltöltődés más útjának választására is. (fürdés, vízitorna, hangulatos pincék, tájház, túrázás, a Sancta Madonna kegyszobor megtekintése)

A fesztivál helyszínei között szerepelt a templom, a művelődési ház és a fürdő. Augusztus 20-án a Szentmise után a művelődési házban adták át Bogács 2005-ös kitüntetettjeinek odaítélt díjait. A Fürdőfesztivál legtöbb programjának a fürdő adott otthont. A fürdővendégek láthattak divatbemutatót, hastáncot, a maklári ugrókötelesek és a Jatari indián népművészeti együttes műsorát. A Bogácsi Mazsorett Csoport fennállása óta a legszínvonalasabb műsorával mutatkozott be a fürdő színpadán. A legnagyobb érdeklődés viszont a Fürdő Szépe versenyt kísérte.

Az idén is nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a jelentkezéseket regisztrálhattam, tanácsokkal láthattam el a lányokat a színpadi mozgással, a felvonulással kapcsolatosan. A verseny meghirdetésének kezdete óta most tapasztaltam legszembe-tűnőbben a lányok tudatos készülődését. Mára már kevés a véletlenszerű, rábeszélő jelentkező. A médiában meghirdetett verseny, a széles körben közzétett felajánlások (az 50 ezer forintos fődíj, a görög utazás, stb.) szintén ösztönzőleg hatottak. Így a tavalyi 14 lány helyett 24-en vállalták a megmérettetést. A lányok életkora 16 és 26 év között volt. Foglalkozásukat illetően a tanulók voltak többségben, bár akadt tanár, hivatásos manöken és kozmetikus is. Örömmel láttunk soraikban bogácsi és a szomszédos településen élő lányokat. A fürdő területén lévő 3-4 ezres tömeg jó része figyelemmel kísérte a versenyt, a medencék körüli felvonulás óriási érdeklődést váltott ki. A leadott szavazatok száma is a verseny népszerűségéről tanúskodott. A szavazatok alapján hirdettük ki a zsűri, azaz a fürdővendégek döntését:

I. Török Nikoletta	22 éves	(Karcag)
II. Farkas Kitti	20 éves	(Bogács)
III. Jakab Zsuzsa	18 éves	(Cserépfalu)

Remélem, a Fürdő Szépe verseny minden lány számára kedves emlék marad, az ajándékba kapott tárgyak pedig évek múltán is emlékezetükbe jutatják Bogácsot, a 2005-ös Fürdőfesztivált.

Ahhoz, hogy a szép számú jelentkezők mellett ez a verseny sikeres legyen, a háttérben együtt dolgozó emberek csapatmunkájára volt szükség. Köszönet a Thermálfürdő dolgozóinak hatékony segítségükért, a fürdő területén működő vállalkozóknak anyagi, tárgyi felajánlásaikért, továbbá köszönet azoknak a személyeknek, akik támogató munkájukkal hozzájárultak a rendezvény gördülékeny lebonyolításához.

Jankóné J. Zsuzsa

Török Nikoletta – az idei „Fürdő Szépe”

Török Nikoletta az Interneten olvasott a bogácsi „Fürdő Szépe” versenyről. Szüleivel ezen eseményre utazott el községünkbe. A 22 éves karcagi lány nem először állt ki a nagyközönség elé, hogy a természettől kapott ajándékát, a szépségét, kedves megjelenését megmértesse. 2000-ben Berekfürdőn nyerte el a Fürdő Szépe címet, 2002-ben a Mis Word Hungary verseny első 20 helyezettje közé választották. A legbüszkébb azonban a 2004-ben megszerzett Nagykunság Szépe címmel. 2005 nagy jelentőségű évszám életében: ebben az évben szerezte meg diplomáját a gyöngyösi Károly Róbert főiskolán és ebben az évben választották Bogácson „Fürdő Szépé”-nek. Bogácsot - ahol a verseny idején másodjára járt - a szívébe zárta. Köszöni az első díjjal járó ajándékokat, megtiszteltetésnek érzi a Bogács marketing célú képviselőjére való felkérését.

5 éves a Bogácsi Mazsorett Csoport

2000. októberében alakult meg a Bogácsi Mazsorett Csoport. Azóta iskolánk szakkör formájában ad lehetőséget a bogácsi lányoknak a mozgáskultúrájuk ilyen irányú fejlesztésére. Jelenleg két csoport működik: a kezdő csoportban tizenkét 1-3. osztályos kislány, a haladó csoportban tizennégy 4-8. osztályos lány mazsorettezik. Iskolánk igyekszik minden feltételt biztosítani a zavartalan munka érdekében. Az idén tavasszal a Bogácsi Iskola Gyermekekért Közalapítvány és a felhívásunkra érkezett néhány magánszemély anyagi segítségével új fellépőruhát készítettünk. Szívesen szerepelünk iskolai, községi ünnepeken, rendezvényeken. A kezdetek óta tartó lelkesedés, a rendszeres próba mára meghozta gyümölcsét.

A csoport tagjai összeszokottságukkal, rutinos mozgásukkal egyre színvonalasabb műsorral örvendeztetnek meg bennünket, amelyért ezúton mondok köszönetet valamennyi falumbeli nevében.

Jankóné Jónás Zsuzsa
a Bogácsi Mazsorett Csoport vezetője

A bogácsi Tájház

A szoba-konyha-kamra, istálló beosztású parasztház 120 éves. A ház rövid véggel néz az utca felé, bejáratai a hosszú udvari oldalról nyílnak. A ház bejárata mindig a középső helyiségbe, a pitvarba vezet, a többi helyiség csak ezen keresztül közelíthető meg.

Az utca felőli helyiség a szoba, vagyis a ház, amit sosem mondtak szobának. Ez az egyetlen fűtött lakótér. Itt látható a búboskemence. Az épített sárkemencék boltozatát úgy képezték ki, hogy előbb szilárd vázat építettek vesszőből. Ez a nyers sarat megtartotta addig, amíg az a keményre nem égett. Tüzelés során a vesszőváz elhamvadt, de közben az agyag kiégett, s merevvé vált. A kemencepadkán ülve fontak, varrtak, a babot, mákot fejtő idős asszonyok hátukat a meleg kemencének vetették és lábuk alá kisszéket tettek. A kívülfűtős kemence létrejöttét történetileg azért nagy jelentőségű, mert ezzel jött létre először a meleg, füstmentes lakótér, a szoba.

A parasztházban kevesebb fekvőhely volt, mint a család létszáma. A szobában egyetlen ágy áll. Ha a családban volt legényfiú, a gazda benn aludt a szobában a feleségével az ágyban. Amíg nem volt segítője, a gazda aludt az istállóban, maga készítette dikón. A család többi tagja lócapadon, a kemencesutban, kamrában, szalmaágyon, földre terített szalmán hált. Nyáron a szoba kihalt, besötétítették és jól felocsolták a földjét, hogy hűvös legyen. A gazda és a legényfiú az istállóban, a gazdasszony és nagyobb lánya a pitvarban, fejjel a küszöbnek, lábbal befelé aludtak szalmán vagy szalmazsákon. A házaspárok, legények, nagylányok a házon kívül: a szín alatt, padláson éjszakáztak.

A második helyiség a pitvar (vagy füstökonyha) a szabadkémennyel. A nyitott vagy szabadkémény már korszerűbb szerkezet volt a korábbi kürtökhöz képest, mert ez a szabadba vezeti ki a füstöt. A pitvar hátsó részét bolthajtás (boltív) választja le, erre támaszkodik a kémény fala. Így a konyha fedetlen része felére csökkent, kevésbé hűlt ki. A kémény tetőgerinc fölé kinyúló vége már négyzetes, mint a mai kéményeknél, csak ezeknél szélesebb. Teteje fedett, hogy az eső ne essen be. Az asszonyok itt olyan konyhában főztek, ahol a fejük fölött gomolygott a szabadba a tüzeléskor keletkezett füst. A ház pitvarának nyílt tűzhelye a kemence szája előtti padka, mely egy szintben van a kemence fenekével. Ezen a sárpadkán raktak tüzet és főztek úgy, hogy a paraszat a cserépfazék köré húzták. Ezt szorította háttérbe az öntöttvas lábasok megjelenése, melyeket már vaslábra, háromlábra tettek, így alulról is hevítette a parázs a főző ételt. Ezeket mind megtaláljuk Tájházunkban. A kemencét a kenyér és a hús sütésén kívül főzésre is használták: babot, borsót, lencsét, szemeskukoricát főztek benne, gyümölcsöt aszaltak, és szerephez jutott a népi gyógyításban is: a rühes gyermekeket, átfázott embert a meleg kemencébe búj-

tatták, hogy jól kiizzadjon.

A harmadik helyiség a kamra. Fokozott szerepük volt a kamrának ott, ahol több generáció élt egy fedél alatt. A kamrák elsődlegesen tárolásra szolgáltak, de hálókamraként is funkcionáltak. Télen a kamra volt a menyecskék és a felnőtt lányok hálójelke. Fagyos éjszakákon fazékba tett parázzsal enyhítették a kamrák levegőjét.

A parasztház szoba-konyha-kamra alapegységéhez istálló is csatlakozik. Mivel ebben a házban földnélküli parasztlakók éltek, igavonó állatokra nem volt szükségük, a tej és tejtermékek biztosításához kecskét tartottak. Az istállóban most régi használati eszközöket láthatunk: a kender megmunkálásához tiloló, gereben, guzsalyok, stb.

Az ilyen tapasztott falú parasztházak élettartamát a rendszeres karbantartás hosszabbította meg. A döngölt földű szobát szombatonként mázolták vízzel hígított agyaggal, amibe marhatrágyát tettek. Nagytakarítást évente két alkalommal, tavasszal és ősszel végeztek. Újrajavították a megrepesztett, lemállott tapasztást. Az évi kétszeri meszelés a parasztházat fertőtlenítette. Világításra lámpást használtak, amelyben olajmécses vagy gyertya égett. Szürkületkor még nem gyújtottak lámpát. Mikor kinn besötétedett, csak akkor érkezett el a lámpagyújtás ideje.

A bogácsi Tájház látogatottsága nyáron jelentős, az itt üdülővendégek egyénileg vagy csoportokban keresik fel.

Hegyi Anna

Idősek napja 2005.

Ha számoljuk a múltó időt, az évek száma szerint megöregszünk. Nehezebb a járás, kevesebb a teherbírás, több a ránc az arcunkon – látjuk, érezzük a korunkat.

De mi van a lelkünkkel?

Az nem öregszi! Tapasztal, megedződik az élet nehézségeiben, a minden családban fellelhető tragédiákban, de az idő múlásával mindig meggyógyul. Egy-egy nehéz időszak után újra tudunk mosolyogni, nevetni, szeretni, játszani, mert a lelkünk megújul. Ezért van köztünk néha több „idős” fiatal és sok-sok fiatalos „öreg” ember.

Fontos, hogy figyeljünk egymásra, hogy lerövidítsük mindenkinek a lélek gyógyulásához vezető időt és segítsük fiatalon tartani a korosodó embereket!

Ezt az érzést erősítette bennem október 7-e délutánján az iskola ebédlőjében megtartott Idősek Napja is.

A napsütéses szép időben több mint száz 70 év feletti idős ember gyűlt össze az Önkormányzat meghívására, hogy lássák egymást, hogy büszkén vállalják korukat.

Verhóczi Sándor polgármester úr megnyitója előtt az általános iskola 8. osztályos tanulói – Csiki Berta, Lénárt Liliána, Kovács Nikolett – énekel, verssel köszöntötték az egybegyűlteket.

A jó hangulatról énekes vendégművészek gondoskodtak. Az ismert táncdalokat, magyar nótákat együtt énekelte velük a közönség. A bátrabbakat az Idősek Klubja fiatal dolgozói táncba hívták.

Jó volt látni mindezt!

A konyha dolgozói által elkészített finom estebéd elfogyasztása után Daragó Károly képviselőtársam és harmonikája megdaloltatta a társaságot.

A kedves műsor, a jó hangulat, a finom étel melletti csendes beszélgetés, rövid koccintások élményt adtak mindnyájunknak. Egy délután pár óra csupán, mégis nagy az értéke – az együttlét, az odafigyelés!

Szolgálja e rövid ünneplés, köszöntés a lelkünk fiatalítását érezve, hogy tisztelet, szeretet és érdeklődés veszi körül Önöket. A hétköznapiokon a család, a barátok, ilyen ünnepi alkalmakon pedig az egész falu tiszteletét fejezi ki eddigi életükért.

Mindnyájunk nevében gratulálok a községben élő valamennyi idős embernek a szép korhoz, a fiatalos jókedvhez. Kívánom, hogy jó egészségben találkozzunk jövőre még többen az Idősek napja alkalmából is!

Lukács Lajosné

Önkormányzati képviselő

„Őszel érik babám ...

... a fekete szőlő”, folytatódik a Bogácson is jól ismert népdal. Az ősz a be-takarítás, a szüret ideje. Jelképesen ugyan, de a **Pávakör** életében is egyfajta gyűjtés, a jól végzett munka megérdemelt „gyümölcsének” a beta-karítása tör-tént.

Szeptember 17-én Mezőkövesden, a Táncpajtában vette kezdetét az immár hatodik alkalommal meghirdetett Kárpát-medencei **Vass Lajos Népzenei Ver-seny elődöntője**. Talán sokan tudják a kedves Olvasók közül, hogy az országos (és határon túli) versenyen 1999-ben nagydíjasok lettünk, de a kitüntető díjat nem sokáig tudtuk csodálni, mert azt, a Pávakör fennállása óta gyűjtött em-léktárgyakkal együtt ellopták. Így érthető, hogy amikor a felhívás megérkezett hozzánk, nagy lelkesedéssel fogtunk hozzá a népdal-csokor kimunkálásához, bízván szép népdalainkban és tehetségünkben. A 15 fellépőből csupán két-három népdalkör, és szólóénekes juthatott tovább a középdöntőbe, melyre a tavasz folyamán kerül sor. Hál’ Istennek mi is ezen versenyzők közé kerültünk **Arany Minősítés**ünkkel. Bízunk benne, hogy a középdöntőben legalább ilyen sikeres lesz a szereplésünk.

Minden népdalkör életében mérföldkő, a számvetés időszaka, megalakulá-sának kerek évfordulója, főleg, ha olyan hosszú, dalolással szebbé tett évekről van szó, mint az a testvértelepülés, a **Hárskúti Rozmaring Nép-dalkörének harminc éve**. Ennek megünneplésében lehetett részünk egy gyönyörű őszi felutánon, szeptember 24-én. Mindig szívesen megyünk hozzájuk, mert ott-non érezzük magunkat, nem vagyunk idegenek, s egy nyelvet beszélünk. A zenei anyanyelvünknek is közös az eredete. Gazdag népzenei repertoárunkból adtak ízelítőt, s az esti nótázások már együtt folytatódtak. Reméljük, a tavasz folyamán mi is hasonló szeretettel fogadhatjuk őket, amikor a Bogács Pávakör lesz 30 éves.

S a begyűjtésnek még nincs vége! Az idén október 15-én a Falusi Asszo-nyok Világnapján a Főnix Újrakezdő Nők Egyesülete Kecskeméten adta át a díjat, azoknak az asszonyoknak, akik hosszú ideig, önzetlenül dolgoznak falujukban, s teszik ezt kulturális örökségünk fennmaradásáért, környeze-tünk megóvásá-ért és szebbé tételéért. Ezen két kategóriában lehetett jelölteket állítani, s az arra érdemes asszonyokat a Kodály Intézetben egy gyönyörű műsor keretében avatták Nagyasszonnyá.

A Főnix-díj országos elismerés. Azt gondolom, Bogács község büszke lehet azokra az asszonyokra, akik ebben az elismerésben részesültek, vagy a jövőben részesülni fognak. Immár harmadszorra avathattunk bogácsi nagy-asszonyt. Kecskeméten, **Kovács Sándorné** (Manci néni) vehette át a **Nagy-asszony** - dí-jat. Az ő tevékenységéről egyszerre és könnyű és nehéz is írni. Hiszen, a közös-ségért végzett munkája mindenki számára látható és köve-tendő. Méltatásként álljon itt néhány sor róla:

Sok probléma, megoldandó feladat van (volt és lesz), amelynek megoldásá-ban bizton támaszkodhatunk az ő tapasztalatára, segítőkészségé-re. Mindenki ismeri őt a faluban, pedig csak általában a keresztnevé-n szólít-juk, így: „a” Man-ci néni. Már nyugdíjas, de korántsem a megérdemelt pihenéssel tölti idejét. Hosszú évek óta ő a helybéli plébános „jobbkeze”. Minden munkát úgyszólván egyedül végez a templomban és környékén. Gyakran hívják lakodalmakba szakácsasszonynak, aki egyszer már kóstolta „lagzis káposztáját”, ugyancsak vágyik annak újbóli megízlelésére. Rétese pedig méltán vívta ki a helybeli süte-ménysütő verseny I. helyezését. De számíthatunk rá a Kemencében sült ételek versenyén, csigatészta készítés-ben, lekvár főzésben. A Polgármester úr gyak-ran megkérdezi - néha vicce-sen, de sokszor komolyan-: „-Manci néni, nincs valami ötlete?” Mindig van!

A Magyar Rádió-és Televízió is készített már vele felvételt ha-gyo-mányörzés céljából. 1976-ban alakult meg a helybéli pávakör, melynek célja a palóc népdalok, köztük a bogácsi eredetűek megőrzése és tovább-adása a fiatalabb nemzedék számára. Ő, a kezdetektől lelkes tagja a népdal-körnek. Ízes, szép palóc beszéde és éneke magára vonja az emberek figyel-mét. Nem véletlen, hogy Kodály Zoltán tanítványa, a bogácsi születésű Víg Rudolf is gyű-jtött tőle a 70-es években. Nemcsak a saját rekonstruált vise-letét varrta meg, hanem,- hogy, az idő feledésbe ne merítse - bogácsi népviseletbe öltöztetett babákat készített az abádszalóki babamúzeum számára.

Mint a népdalkör vezetője, meggyőződéssel mondom, hogy az ő lelkes mun-kája nélkül valószínűleg nem lett volna a pávakörünk Vass Lajos Nagydíjas és Aranypáva-díjas.

A Palócföldi hagyományok hű megőrzéséért, a fiatalabb nemzedék szá-mára való lelkes továbbadásáért részesítették őt 2005-ben Nagyasszonyi-díjban!

Benyovszki Mária
a Bogácsi Pávakör vezetője

Az angyali kovács

Ismerek egy kovácsot, kinek neve Majda József, aki nem-csak a vasat tudja megformálni a tűz és a karja erejével, hanem a saját lelkét is az üllőjére téve, a szellem erejével hozza formába belső világát. Ki a kovács, ha nem az, aki magát is ki tudja alakítani? A magával is küzdő lélek tudja kiizzadni magából az anyag művészi kialakítását. Lelke fűj-tatójával izzítja szellemét, hogy a világmindenség távlatai-ból hozza anyagba ütve a teremtő gondolat jelét. Ő tudja, hogy az ember alsó lényéből, az ösztöniségből, a vágyak-ból, az önzőségből nem jöhet létre a lelket a katarziszig vivő művészet. Az igazi alkotás az ember felső részéből, a mor-rál, a megismerés, az alázat útját járva, az imaginációból (képzelőerő), az inspirációból (sugallat) és az intuícióból (ösztönös megézés) jöhet létre.

Miként lehet, hogy József, a kovács – kinek kötődése nem volt a keleti országrésszel – a távoli Vas megyéből eljött Bogácsra? A tűz emberét nem a víz vonzotta. Lelke iránytűjét követve, a sors erői vezették a Szent Márton templomba.

Csodának élhetjük meg a Sancta Madonna kegyszobor otthonra találását, mely bámulatos módon alakult az em-berek adakozása, munkája és fáradozása által. A kápol-nából még hiányzott az odaillő csillár és gyertyatartók. A Sancta Madonna Kuratórium megbízta a mestert a mun-kával.

A tűzszívű, vasakarátú ember – akiben nemes eszmék égnek – nekilátott a munkának. A vas csendülésében ott volt az alkotás öröme és kínja:

Csak jó-le-gyen, csak i-dő-re meg-le-gyen.

A művésznek illeszkednie kellett a templom korához, sti-lusához, tereihez. Úgy érezte, hogy Mihály-napra helyükre kell kerülniük a fényhordozóknak. (12 hónappal ezelőtt, szeptember 29-én került Bogácsra a Mária kegyszobor.)

Amikor befejeződtek a munkálatok, minden dicsérő szót elhárított, mert ő igazán szerény művész, aki így fogalma-zott: „Az égiek kezében én csak szerszám voltam.”

Az Ő adománya mindannyiunk számára hozott valamit. Így kapcsolódott József, a kovács ehhez a vidékhez, az itt élő emberekhez.

Áldozatos munkáját Szófia – Bölcs – Máriának ajánlotta.

Czvik János Ferenc
antropozófus alkotóművész

Köszönetnyilvánítás

A Sancta Madonna Kuratórium nevében megköszönöm **Majda József – kondorfai** (örségi község) **díszműko-vács, népi iparművész** – kovácsoltvas csillárját és négy darab kovácsoltvas gyertyatartóját, amelyeket a bogácsi Szent Márton Templomnak készített és ajándékozott 2005. szeptember 15-én. A csillárt és a gyertyatartókat a Mária-kápolnában helyezték el.

Ezek az „**ajándéktárgyak**” sokkal többet jelentenek, mint egy átlagos ajándék, mert spirituális értéket és üzenetet hordoznak. Úgy érezzük, hogy a tárgyak kompozíciójában megjelenik a művészi szintű mesterségbeli tudás, benne rejlik a tiszta alkotói lélek és a hívő ember tudatos elköte-lezettsége – az örökkévalóság felé.

Dr. Képes Ildikó Anna
a Sancta Madonna kuratórium elnöke

A múltban gyökerező jelen

A szőlő eredetének pontos ideje és a helye a mai napig megállapíthatatlan. Csupán 6000 éves távlatból kísérhetjük figyelemmel a kedvelt gyümölcsünk fejlődését. A mitológiákban, legendákban és történelmi írásokban számos helyen említik a szőlőt és a bort. Bár a Föld minden táján; Észak-Amerikában, Grönlandon, stb. találtak leleteket a szőlő előfordulására, mégis több kutató szerint a szőlő és a bor Ázsiából eredhet, ugyanis a legnagyobb mennyiségben és változatban az ősszőlő itt található.

A Kárpát-medence talaja és éghajlata kiválóan alkalmas a szőlőtermesztéshez. A honfoglaló őseink a hegyoldalokon szőlőt találtak. Lehetséges, hogy ez is ösztönözte őket a letelepedésre, hiszen a bort már az V. századtól ismerték.

I. István a pannonhalmi apátság alapítólevelében a tized alá eső termények felsorolása között elsőnek említi a szőlőt. A történelmünk tanulmányozása során megismerhetjük azt az utat, ami a magyarokat a vadon termő szőlőből nyert bor fogyasztói közül a szőlőművelő, bortermelő nép közé emelte. A Mátyás királyról szóló mondákban olvashatunk a szőlőt termelő emberek fáradságos munkájának becsületéről. A népművészetben és művészeink (festők, írók) alkotásaiban visszatérő téma a szőlő és a bor. Kölcsey Himnuszunkban leírt sora: „Tokaj szőlővesszein nektárt csepegtettél” jó példája a bor megbecsülésének, magasztalásának.

Bogács területén már a középkorban folyt szőlőtermesztés, ami a 18. sz.-ig egyre nagyobb tért hódított. A 19. század második felében a filoxéria pusztítása miatt megszűnt a szőlőtermesztés. Az I. világháború után a kipusztult szőlőket újraterelítették, és a 20. század második felében jóval nagyobb területen művelték a szőlőt, mint a filoxériavész előtt.

Az ezidáig fennmaradt topográfiai nevek között találjuk a „Szőlőlápá”-t, amely szintén a bogácsi szőlőtermelés múltjának bizonyítéka. A 20. század második felétől tervszerű szőlőtermesztés folyik a Bogácsot körülölelő domboldalakon. A szőlősgazdák országos elismerést vívnak ki boraikkal, az idelátogatók szívesen kóstolják meg a Bogácson termelt olaszrizlinget az egyre szélesebb ismeretségnek örvendő Cserépi úti pincesoron. A Szent Márton Borrend megalakulása, a Bükkaljai Borfesztiválok az őseinktől kapott szőlőműveléssel és borászattal kapcsolatos hagyományok ápolását és továbbadását szolgálják. A község vezetői mindig újabb és újabb rendezvények keretében ismertetik meg az idelátogatókat Bogács értékeivel; festői szépségű fekvésével, kincset érő gyógyvizével, műemlékeivel, és a „pohárba zárt napfényel”- a borral. Tavaly hagyományteremtő céllal a szürethez tartozó népszokást élesztették fel.

A szőlőművelés egyik fontos mozzanata a szüret, ami a paraszti világban - és napjainkban - is társas munka; a család, az ismerősök együttesen kézi erővel takarítják be a termést. Az évszázadok alatt gazdag szokásrend kapcsolódott a szürethez. A 16-17. sz.-ban pl. a törvénykezést is beszüntették a szüret idejére. A krónika szerint általánosan elfogadott volt Bogácson a 19. sz.-ban és a 20. sz. elején, hogy a tanköteles gyerekek a szüret és egyéb betakarítási munkák után kezdték csak meg tanulmányaikat. A szüret idején a szőlőhegyeken megélénkült az éneklés, nótázás. Befejezését pedig felvonulás, multság, bál követte országszerte, még ott is, ahol egyébként nem volt jellemző a szőlőművelés.

Az idén október 1-2-án rendezték meg Bogácson a Szüreti napokat. A programsorozat látványos felvonulással kezdődött és változatos a népi hagyományokra épülő hangulatos műsorokkal folytatódott.

A múltban a szüreti multságok a szüret befejeését jelezték. Ilyenkor a szőlőművelők szőlőből elkészítették a koszorút és egyéb szüreti jelképeket, amivel a gazda udvarához vonultak, megköszönték a bő termést, a gazda jóságát (vagy szűkmarkúságát) és felszabadultan vigadtak.

Napjainkban a szüreti multságok sok településen idegenforgalmi, vendégcsalogató rendezvények. Így van ez Bogácson is, ahol az idén kiváló körülményeket teremtettek a szervezők a borfogyasztásról alkotott vélemények, a kulturált borfogyasztás propagálása érdekében.

Jankóné Jónás Zsuzsa

Márton-napi Vígasság Bogácson

A bor és a gasztronómia ünnepe

2005. november 11. péntek

19⁰⁰ Komolyzenei koncert a Szt. Márton templomban.
Ének: Eperjesi Erika a Miskolci Nemzeti Színház magánénekesse
Zongora: Varga Zsuzsa a Miskolci Nemzeti Színház korrepetitora

2005. november 12. szombat

12⁰⁰ Lúdételek, bográcsban főtt ételek főzése és kóstolása a Cserépi úti pincesoron. Az újborok kóstolása.

Népzenei és kulturális műsorok a Cserépi úti pincesoron

14⁰⁰ Szt. Márton élete, szokások és hagyományok
Kurucz Miklós c. egyetemi docens köszöntője és előadása
14¹⁵ Bogácsi Pávakör
14³⁰ Bogácsi Mazsorett Csoport
14⁵⁰ Hadas Zenekar
15¹⁰ Miskolci Nemzeti Színház Férfikara
Művészeti vezető Regős Zsolt
15⁴⁰ Szilaj Dobcsoport
15⁴⁰ Máglyagyújtás
16²⁰ Somalja Hagyományörző Népművészeti Együttes
16⁴⁰ Táncház

A borospincék vendéglátó hajnalig várják a kedves vendégeket.

2005. november 13. vasárnap

Szent Márton-napi Búcsú

Egész napos kirakodóvásár a Thermálfürdő parkolójában.

11⁰⁰ Szentmise a Szt. Márton templomban
Az újbor megáldása

Bogács Község Önkormányzata, a pincetulajdonosok és a szervezők szeretettel várják a község lakóit!